

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Ḳodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Yirmeyah

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 596 [1835 oder 1836]

הל הימרי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9113

והכהנים וכל עם הארץ העבירים
 בין בתרי העגל: (כ) ונתתי אותם
 ביד איביהם וביד מבקשי נפשם
 והיתה גבלתם למאכל לעוף
 השמים ולבהמת הארץ:
 (כא) ואת צדקיהו מלך יהודה
 ואת שריו אתן ביד איביהם וביד
 מבקשי נפשם וביד חיל מלך
 בבל העלים מעליכם: (כב) הנני
 מצוה נאם יהוה והשבתי את אל-
 העיר הזאת ונלחמו עליה
 ולכדוה ושרפה באש ואת ערי
 יהודה אתן שממה מאין ישב:

כעדוענטען, פריעסטער אינד
 דאז גאנצע פאלק דעם לאני
 דעם, דאז דורך דיא שטיקע
 דיעועם קאלבעס געגאנגען
 אויט, (כ) דיעוע אללע איבער-
 ליעפערע איך איהרען פיינדען
 אונד איהרען פערפאלגערן
 אין דיא הענדע, אונד איהרע
 אעזער זאללען דאז צים שפיי-
 זעמאל דער געפליענעל דעם
 היממעלס אונד דער טהיערע
 דעם לאנדעס ווערדען. (כא) יא
 זעלבסט צדקיהו דען קאניג
 פאן יהודה אונד זיינע פיר-
 סטען, איבערגעבע איך אין
 דיא האנד זיינער פיינדע אונד
 פערפאלגער, נעמליך אין דיא
 געוואלט דעם העערעס דעם
 קעניגס פאן בבל, דאז יעצט
 פאן אייך אכגעצאגען אויט.
 (כב) איך בעפעהלע נו-
 שפריכט דער עוויגע, אונד
 איך האבע זיא צוריק גע-
 בראכט אין דיעוע שטארט,
 זא בעלאגערן, ערשטירמען
 זיא אונד לעגען זיא אין בראנד,
 אונד דיא שטערטע יהודה'ס
 וואנדלע איך אין איינע וויסטע
 דאס זיא ניכט מעהר בע-
 וואהנט וועררען.

לה (א) הדבר אשר היה אל-
 ירמיהו מאת יהוה בימי
 יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה
 לאמר: (ב) הלאו אל-בית

לה (א) דער אויפטראג, וועלכער דעם ירמיה ווארד פאם עוויגען, אין דען רעגיערונגסאגען
 יהויקים דעם זאגנעם יאשיהו קעניג אין יהודה, לויטעטע אלזא: (ב) געהע הין צור פאמיליע
 ר ש י

ככה ינחר ויחלק העונר עליה: (כא) העולים מעליכם. מפני חיל פרעה זילא ממזרים נמי
 שמסור' בספר זה (ל"ז): (כב) הנני מלוה. ושא חיל פרעה לארלו והכשדים ישונו עליכם:
 לה (ב) אל בית הרכבים. בני יונד בן רכב ומני יתרו היו:

ב א ו ר

גם את הנכית אשר כרתו הם בעלמס לפני (רד"ס). (כב) ואת ערי יהודה, אשר כנר לכדו
 וככשו חילי מלך בבל חתן שממה.
 לה (א) הדבר, אשר אשר כלה דברי אזכרה ונשמה מצין הענין בימי יאשיהו, חזר
 לחוכמתו בימי יהויקים, ונשתי כרשות הכחים אשר נכללו בהם חוכמות כוללות יגמר
 וישלים כל דבניו בימי יהויקים, ואת החלק השני מנבואתו עליו ועל דקיהו ונמה שכתוב. (ב) בית

הַרְכָּבִים וְדַבְּרַתְּ אֹתָם וְהִבְאֹתָם
 בֵּית יְהוָה אֶל־אֶחָת הַלְּשׁוֹת
 וְהִשְׁקִית אֹתָם יַיִן: (ג) וְאָקַח
 אֶת־יְאֹזְנִיהָ בְּיַד־מִירְהוֹ בֶן־
 חֲבַצְנִיָּה וְאֶת־אָחִיו וְאֶת־כָּל־
 בָּנָיו וְאֶת כָּל־בֵּית הַרְכָּבִים:
 (ד) וְאָבִיא אֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל־
 לְשַׁכַּת בְּנֵי חֲנָן בֶּן־יְגֹדְלִיהוּ אִישׁ
 הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־אָצֵל לְשַׁכַּת
 הַשָּׂרִים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְלְשַׁכַּת
 מַעֲשִׂיהוּ בֶן־שָׁלֵם שֹׁמֵר הַסֶּף:
 (ה) וְאֶתָּן לְפָנָיו וּבְנֵי בֵּית־הַרְכָּבִים
 גְּבִיעִים מְלֵאִים יַיִן וְכִסּוֹת וְאָמַר
 אֲלֵיהֶם שְׁתוּ־יַיִן: (ו) וַיֹּאמְרוּ לֹא
 נִשְׁתַּהֲיִין כִּי יוֹנֵדֵב בֶּן־רִכָּב
 אָבִינוּ צִוָּה עָלֵינוּ לֵאמֹר לֹא
 תִשְׁתוּ־יַיִן אַתֶּם וּבְנֵיכֶם עַד־

דער רכבים, רעדע מיט איה.
 נען, דאס זיא דיר אין דען
 טעמפעל דעס עוויגען פאלגען,
 דאן פיהרע זיא אין איינע דער
 צעללען אונד זעטצע איהנען
 דאזעלכסט וויין צום טרינקען
 פאר. (ג) איך נאהם יאזניה
 דען זאָהן ירמיה'ס איינעס זאָה.
 נעם חבצניה'ס, זיינע ברי.
 דער, זיינע קינדער אללע,
 אונד וואס נאך צור פאמיליע
 דער רכבים געהערטע.
 (ד) אונד פיהרטע זיא אין דען
 טעמפעל דעס עוויגען, אין
 דיא צעללע דער קינדער חנו'ס
 איינעס זאָהנעס דעס גאטט.
 ליצען מאנגעס יגדליהו, דיא
 נעבען דער העררשאפטליצען
 צעללע אונד אָבערהאלב דער
 צעללע דעס טהאָרוועכטערס
 מעשיהו זאָהנעס שלום זיך בע.
 פינדעט. (ה) היר זעטצע
 איך דיעזען אללען אויס דער
 פאמיליע רכבים, פאללע קומפ.
 פען מיט וויין אונד בעכער
 פאר, אונד שפראך צו איה.
 נען, טרינקעט וויין!
 (ו) זיא אבער אנטווארטעטען:

עולם

סוף כס"ח

וויר טרינקען קיינען וויין, דען אונזער גראסאָהן יונדב דער זאָהן רכב'ס הינטערליעס אינו
 פאלגענדעס געכאָטה: „טרינקעט קיינען וויין ווערער איהר נאך אייערע גאָקאָטמען אין

עוויג

ר ש י

(ד) איש האלהים. וכייל דה': שומר הסף. אמרכליא טרשוריד נלע"ז:

נא הלים

ב א ו ר

הרכבים, מנית מונב חותן משה היו ונקראו ניה הרכבים ע"ש רכב אזני יונדב שהוא גדול
 השפזה, ועיין שופטים (א' ט"ו), ל"ד י"א, ושמאל א' ט"ו וי"ו). (ח) גביעים, כלים גדולים
 אשר מהם משקים אל הנוס לשות. (ו) לא נשחה יין, כן הוא דרך יושבי אהלים (נחמדען),
 להזיר מין שלא יבאו לנטע ברמים ולכנות בתים בעבורו, והמה לא יוכלו ליטב במקום א' כדי
 שלא יבא הזודד עליהם ויקח מהם את אשר להם, ויבנאום להיות לו עבדים ושפחות, וכן
 יספר הין אידיקד מבוני נביות בן ישמעאל היושבים במדבר ערב במערב לא"י, שלא יבנו
 להם בתים ולא יטעו כרמים ולא יזרעו זרע וגם לא ישחו יין, וכל העובר על חוק זה חייב
 מיתה. אבינו, כ"ל אזני אבינו כי הנה מלאנו יונדב בן רכב כשמלך יהוא בן נמשי, וממו

עולם: (ז) וּבֵית לֹא־תִבְנוּ וּזְרַע
 לֹא־תִזְרְעוּ וּכְרֶם לֹא־תִטְעוּ וְלֹא
 יִהְיֶה לָכֶם כִּי בִּאֲהָלִים תֵּשְׁבוּ
 כָּל־יְמֵיכֶם לְמַעַן תִּחְיוּ יָמִים
 רַבִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
 אֲתֶם גָּרִים שָׁם: (ח) וּנְשַׁמְעֵךְ בְּקוֹל
 יְהוָה וְהוֹדֵב בֶּן־רֶכֶב אֲבִינוּ לְכֹל
 אֲשֶׁר צִוָּנוּ לְבַלְתִּי שְׁתוֹת־יִין
 כָּל־יְמֵינוּ אֲנַחְנוּ נְשִׁינוּ בְּיָנוּ
 וּבְנֹתֵינוּ: (ט) וּלְבַלְתִּי בְּנֹת בָּתִּים
 לְשִׁבְתָנוּ וּכְרֶם וְשָׂדֶה וּזְרַע לֹא
 יִהְיֶה לָנוּ: (י) וּנְשַׁב בִּאֲהָלִים
 וּנְשַׁמְעֵךְ וְנַעֲשֵׂךְ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּנוּ
 יוֹדֵב אֲבִינוּ: (יא) וַיְהִי בְּעֵלוֹת
 נְבוּכַדְרֶאֱצַר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְאֶל־
 הָאָרֶץ וּנְאֻמָּר בָּאוּ וּנְבוֹאֵת
 יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי חֵיל הַכַּשְׂדִּים
 וּמִפְּנֵי חֵיל אַרְם וּנְשַׁב בִּירוּשָׁלַם:
 (יב) וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יְרֵמְיָהוּ
 לֵאמֹר

עוויגקייט. (ז) כויעט אויך
 קיינע הייזער, זאעט קיינען
 זאמען אים, פֿפֿלאַנצעט
 קיינען וויינגארטען אונד געה
 מעט איהן גאר ניכט אין בע
 זיטץ, זאגדערן וואָהנעט אײ
 ער לעכטאג אונטער צעלטען,
 זאָ ווערדעט איהר לאַנגע רו
 היג פֿערבלייבען אויף דעם
 באַדען וואָ איהר אויך אויפֿ
 האַלטעט. (ח) אונד וויר גע
 האַרבען אויך דער שטיממע
 אונזערעס גראַסאָהנס
 יהונדכײס דעס זאָהנעס רכבײס
 אין אללעס וואָס ער אונז גע
 באַטהען, וויר טרינקען קיינען
 וויין דורך אונזער גאַנצעס לע
 בען, וועדער וויר נאָך אונזע
 רע ווייבער, נאָך אונזערע זאָה
 נע אונד טעכטער. (ט) כויען
 קיינע הייזער צו אונזערער
 וואָהנונג אונד בעזיצען וועדער
 וויינבערגע נאָך אַקקער אונד
 זאַט. (י) אין צעלטען גור
 וואָהנען וויר, אונד בעפֿאַלגען
 גענויאַ דואַ פֿאַרשריפֿט אונז
 זערעס גראַסאָהנס יהונדכײס.
 (יא) יעצט ערשט אַלס
 נבוכדנצר קעניג פֿאַן בבל דאַז
 לאַנד איבערצאָג, זאָגטען וויר,
 קאַמט לאַססעט אונז נאָך
 ירושלים ציעהען פֿאַר דעם העערע דער כַּשְׂדִּים אונד פֿאַר דעם דער אַראַמיטען, אונד
 זאָ וואָהנען וויר אין ירושלים. (יב) דאַ וואַרד דעם ירמיה דאַז זאָרט דעם עוויגען וויא
 פֿאַלגט

ר ש י

(1) נאָהלים חשנו. במדבריות אשר אתם גרים שם לא היה להם חלק בארץ שנני גרים היו: (א) ויהי
 בעלות נבוכדנצר. על כרחנו באנו העיר לכך עכאזי אנו יושבים בנתיים:

ב א ו ר

עד מלכות יהויקים קרוב לא' שנה (רד"ק). (ו) החיו, לא תחגרו בדעה כי אם תחיו נדיים
 ונעים ולא תשבו במקומכם, לא ימלא האויב מקים לבא עליכם, ותחיו בתנוסה ובנאליים וכאשר
 תחבתי

פֶּאֶלְגַט . (יג) זאָ שפּריכט דער
 הערר דער העערשאַרען ,
 דער גאַטט ישראל'ס : געהע
 הין אונד זאָגע דען בירגערן
 יהודה'ס אונד דען בעוואָה
 גערן ירושלים'ס : זאָללטעט
 איהר אייך ניכט איין בייא-
 שפיעל געהמען מיינען וואָר-
 טען צו געהאַרענען? שפּריכט
 דער עוויגע . (יד) טרייאַ ווער-
 דען בעאַכאַכטעט דיא וואָרטע
 דעס יונדב זאַהן רכב'ס , דער
 זיינען קינדערן אויפֿגעטראַגען
 האַט , דאַס זיא קיינען וויין
 טרינקען זאָללען , אונד זיא
 טרינקען אויך קיינען ביז אויף
 דען הייטיגען טאַג , ווייל זיא
 דען בעפֿעהל איהרעס פֿאַ-
 טערס אַכטען , איך הינגענען
 רעדעטע זאָ אַפֿט , אונד זאָ
 גאַבֿדריקליך צו אייך , אונד
 איהר געהאַרעטעט מיר דענ .
 נאָך ניכט . (טו) איך שיקטע אַל-
 לע מיינע דיענער , דיא פּראָפֿע-
 טען צו אייך , שיקטע זיא יעדען
 מאַרגען מיט דער וואָרנינג :
 קעהרעט צוריק איין יעגליכער
 פֿאַן זיינעם בעזען וועגע , בעס-
 סערט אייערע האַנדלונגען ,
 געהעט ניכט דען פֿרעמדען
 גאַטטערן נאָך , אום זיא צו
 פֿערעהרען , זאָ זאָללעט איהר
 פֿערבלייבען אין דעם לאַנדע

לֵאמֹר : (יג) כֹּה־אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹךְ
 וְאָמַרְתָּ לְאִישׁ יְהוּדָה וּלְיֹשְׁבֵי
 יְרוּשָׁלַם הֲלוֹא תִקְחוּ מִוֶּסֶר
 לְשִׁמְעַע אֶל־דְּבָרֵי נְאֻם־יְהוָה :
 (יד) הוֹקֵם אֶת־דְּבָרֵי יְהוֹנָדָב בֶּן־
 רִכְבַּי אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־בְּנָיו לְבַלְתִּי
 שְׁתוֹת־יַיִן וְלֹא שָׁתוּ עַד־הַיּוֹם
 הַזֶּה כִּי שָׁמְעוּ אֶת מְצוֹת אֲבִיהֶם
 וְאֲנֹכִי דִבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם הַשְׁכֵּם
 וּדְבַר וְלֹא שָׁמַעְתֶּם אֵלָי :
 (טו) וְאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־
 עַבְדֵי הַנְּבִיאִים ׀ הַשְׁכֵּם וּשְׁלַחוּ
 לֵאמֹר שְׁבוּ־נָא אִישׁ מִדְּרָכּוֹ
 הָרְעָה וְהִיטִיבוּ מַעַלְלֵיכֶם וְאַל־
 תֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
 לְעַבְדָם וּשְׁבוּ אֶל־הָאָדָמָה
 אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וּלְאֲבֹתֵיכֶם
 וְלֹא הִטִּיתֶם אֶת־אֲזְנֵיכֶם וְלֹא
 שָׁמַעְתֶּם אֵלָי : (טו) כִּי הִקִּימוּ בְנֵי

יהונדב
 דאן איך אייך אונד אייערן פֿאַטערן פֿעהרייסען ; אַלליין איהר נייגטעט ניכט אייער
 אָהר דאַצו , אונד וואָללעט אויך יעטצט מיר קיין געהער געבען . (טו) דיא קינדער
 יהונדב'ס

ב א ו ר

כחזני . (יג) כה אמר ה' , זהו תבלית כל המעשה שקיזו בני יהודה ובני ישראל מוסר מהם
 לזמוע אל דברי ה' , כי כאשר היחה מלות יונדב בן רכב לטובת נביהם , בן כל מלות ה' אך
 לטיבת בניו . (יד) הוקם אח דברי , לשון יסיד על רבים כי מלז את כוללת הכנוי (כד"ק) ,
 וכן דרך כל פעל הנא קודם השם לבלתי שמור האין והמספר , וטעם הוקם את דברי הוא כמו
 ולא יאבל את נשור .

יהונדב'ס דעם זאָהנעס רכב'ס
 בעפאלגען דען בעפעהל איה.
 רעם גראַסאַהנס, אונד דיע
 זעם פֿאַלק ווילל מיר ניכט גע.
 האַרבען. — (יז) דאָהער
 שפּריכט זאָ דער עוויגע, דער
 הערר דער העערשאַרען,
 דער גאָטט ישראל'ס: איבער
 יהודה אונד זאָמטליכע בע.
 וואָהנער ירושלים, ברינגע
 איך נון אלל דאָ אונגליק דאָ
 איך איבער זיא פֿערהענגט,
 וויל איך זיא געמאַהנט, זיא
 עס אַבער ניכט אַכטעטען, איך
 איהנען צוגערופֿען, זיא אַבער
 ניכט ערוויערעטען. (יח) צור
 פֿאַמיליע דער רכבים אַבער
 זאָנטע ירמיה, זאָ שפּריכט דער
 הערר דער העערשאַרען,
 דער גאָטט ישראל'ס: וויל
 איהר זאָ געאַכטעטע דען בע.
 פֿעהל אייערעס גראַסאַהנס
 יהונדב, זיינע געבאַטהע טריי.
 ליד בעפֿאַלגט אונד זאָ געהאַנ.
 דעלט האַכעט, וויא ער איך
 בעפֿאַהל, (יט) זאָ זאָלל עס,
 שפּריכט דער עוויגע, יונדב
 דעם זאָהנע רכב'ס ניט מאַנ.
 געלן אָן נאַכקאַממען, דיא
 פֿאַר מיר אים דיענסטע
 שטעהען.

לו (א) אים פֿיערטען זאָהרע
 יהויקים'ס, דעם זאָה.
 נעם יאָשיו, קעניגס אין
 יהודה, ערנינג אָן ירמיה דער
 בעפֿעהל פֿאַם עוויגען, וויא
 פֿאַלגט: (ב) נים דיר איינע ביי
 כֶּעֶרֶר אַללע, אונד שרייבע

יהונדב בן־רכב את־מצות
 אביהם אשר צום והעם הזה לא
 שמעו אלי: (יז) לכן כה־אמר
 יהוה אלהי צבאות אלהי ישראל
 הנני מביא אל־יהודה ואל כל־
 יושבי ירושלם את כל־הרעה
 אשר דברתי עליהם יען דברתי
 אליהם ולא שמעו ואקרא להם
 ולא ענו: (יח) ולבית הרכבים
 אמר ירמיהו כה־אמר יהוה
 צבאות אלהי ישראל יען
 אשר שמעוהם על־מצות יהונדב
 אביכם ותשמרו את כל־מצותיו
 ותעשו ככל אשר־צוה אתכם:
 (יט) לכן כה אמר יהוה צבאות
 אלהי ישראל לא יכרת איש
 ליהונדב בן־רכב עמד לפני
 כל־הימים:

לו (א) ויהי בשנה הרבעית
 ליהויקים בן־יאשיהו מלך
 יהודה היה הדבר הזה אל־
 ירמיהו מאת יהוה לאמר: (ב) קח
 לך מגלת־ספר וכתבת אליה
 את

ב א ו ר

לו (א) ויהי בשנה, עיין מ"ג נחמיה פרשה ל"ה. (ב) מגלת ספר, מגלה יגליון יקרא הקלף
 או הגיל שכתוב אדם עליו, ונסמכו המגלה לספר ר"ל שכתוב עליה ואז מקרא ספר
 (ד"ק)